

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 4/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eläinjalostustoiminnasta, eläinsuojelulain muuttamisesta ja hevostalouselain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 5 päivänä marraskuuta 2013 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laeiksi eläinjalostustoiminnasta, eläinsuojelulain muuttamisesta ja hevostalouselain muuttamisesta (HE 167/2013 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Katri Valjakka, eläinlääkintöneuvos Pirkko Skutnabb ja ja neuvotteleva virkamies Berit Korpilo, maa- ja metsätalousministeriö
- opetusneuvos Anne Liimatainen, Opetushallitus

- professori Terttu Katila, Helsingin yliopisto
- jaostopäällikkö Jaana Mikkola, Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
- puheenjohtaja, ELL Kirsi Sario, Suomen Eläinlääkäriliitto
- asiantuntija Leena Suojala, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- lakimies Mikaela Strömberg-Schalin, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
- jalostusjohtaja Pirkko Taurén, FABAA
- jalostusjohtaja Minna Mäenpää, Suomen Hippos ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut

- oikeusministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eläinjalostustoiminnasta, johon koottaisiin säännökset jalostukseen käytettävistä eläimistä pidettävästä kantakirjasta ja sitä pitävästä yhteisöstä sekä jalostukseen käytettäviä eläimiä sekä niiden sukusoluja ja alkioita koskevasta asiakirjoista. Laissa säädettäisiin ensinnäkin kantakirjaa pitävistä yhteisöistä ja niiden hyväksymisestä ja tehtävistä, kantakirjaan merkitsemisestä, ohjesäännöstä sekä polveutumistodistuksesta ja tunnistusasiakirjasta. Lakiin otettaisiin lisäksi säännökset

jalostukseen käytettävien eläinten ja niiden sukusolujen ja alkioiden tuonnista, viranomaisten tehtävistä sekä muun muassa viranomaisten tietojensaantioikeudesta ja salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta. Lain tasolle nostettaisiin maa- ja metsätalousministeriön päätösmääräyksellä eläinten jalostusta ja elävien jalostukseen käytettävien eläinten sekä niiden sukusolujen ja alkioiden maahantuontia koskevia säännöksiä. Esityksen tarkoituksena on selkeyttää lainsäädäntöä ja saattaa sääntely vas-

taamaan perustuslain vaatimuksia. Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi voimassa oleva kotieläinjalostuslaki sekä hevostalouslain säännökset niiltä osin, kuin ne koskevat hevosten jalostustoimintaa ja tuontia maahan.

Eläinten keinollisen lisäämisen harjoittamisen luvanvaraisuudesta ehdotetaan luovuttavan. Tästä johtuen eläinsuojelulakiin ehdotetaan otet-

tavaksi säännös eläinten keinollista lisäämistä harjoittavien kelpoisuudesta kuitenkin siten, että kotieläinjalostuslain tai hevostalouslain nojalla myönnetty lupa eläinten keinollisen lisäämisen harjoittamiseen oikeuttaisi edelleen harjoittamaan aiemmin myönnetyn, lain voimaan tullessa voimassa olevan luvan mukaista eläinten keinollista lisäämistä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Yleistä

Valiokunta toteaa, että voimassa oleva kotieläinjalostuslaki on luonteeltaan puitelaki. Lain säännökset ovat yleisluonteisia, ja lakiin sisältyy huomattava määrä valtuussäännöksiä antaa lakia tarkempia säännöksiä maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä. Kaiken kaikkiaan eläintautilain, kotieläinjalostuslain ja hevostalouslain sekä niiden nojalla annettujen alemmanasteisten säännösten muodostama eläinten keinollista lisäämistä sääntelevä kokonaisuus on osin vanhentunut ja vaikeaselkoinen.

Valiokunta kiinnittää esityksen perustelujen mukaisesti huomiota myös siihen, että kotieläinjalostuslakiin ja hevostalouslakiin sisältyvät valtuussäännökset ovat hyvin väljiä eivätkä ne täytä perustuslain 80 §:n tarkkarajaisuusvaatimuksia. Maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä voidaan antaa tarkempia säännöksiä esimerkiksi kotieläinten jalostusaineuksen maahantuonnista, vaikkei lain tasolla ole perussäännöstä asiasta. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä annetaan tarkempia säännöksiä esimerkiksi keinollisen lisäämisen ammattitaitovaatimuksesta ja ministeriön päätöksellä kurssisisältöjen vahvistaminen ja hyväksyminen on edelleen delegoitu kotieläinjalostuksen neuvottelukunnalle, mitä ei voida pitää perustuslain näkökulmasta katsottuna asianmukaisena.

Kotieläinjalostuslakiin ja hevostalouslakiin sisältyy joitain lakien toimeenpanoon liittyviä tehtäviä, jotka on säädetty maa- ja metsätalousministeriön tehtäviksi. Näitä tehtäviä ovat muun

muassa kantakirjaa pitävän yhteisön hyväksyminen, luvan myöntäminen keinollisen lisäämisen harjoittamiseen, kotieläinjalostuslain ja hevostalouslain sekä niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonta sekä oikeus kieltää eläinten sukusolujen tai alkioiden käyttö eläinten keinolliseen lisäämiseen. Valiokunta toteaa, että tämän kaltaisten lainsäädännön toimeenpanotehtävien ei kuitenkaan tule kuulua ministeriöiden tehtäviin, vaan lakien toimeenpanotehtävät ovat luonteeltaan ministeriöiden alaiselle keskushallinnolle kuuluvia tehtäviä.

Edellä todettujen epäkohtien korjaamiseksi esityksen tavoitteena on saattaa eläinjalostusta koskeva lainsäädäntö vastaamaan perustuslain edellyttämiä vaatimuksia, selkeyttää voimassa olevaa lainsäädäntöä sekä saattaa säädöstatot asianmukaisiksi. Esityksessä ehdotetaan annettavaksi laki eläinjalostustoiminnasta, jota sovellettaisiin jalostukseen käytettäviin eläimiin sekä niiden sukusoluihin ja alkioihin siltä osin kuin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään. Eläinjalostustoiminnasta annettavaan lakiin koottaisiin säännökset viranomaisten tehtävistä, kantakirjaa pitävästä yhteisöstä, kantakirjasta ja ohjesäännöstä, eläviä jalostuseläimiä sekä niiden sukusoluja ja alkioita koskevista asiakirjoista sekä lain säännösten valvonnasta. Laissa säädettäisiin lisäksi kantakirjaa pitävät yhteisöt kattavasta rekisteristä, päätöksen maksullisuudesta, viranomaisen oikeudesta tietojensaantiin, virka-avusta sekä muutoksenhausta.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että kantakirjaa pitävän yhteisön näkökulmasta kat-

sottuna eläinjalostustoiminnasta annettavaan lakiin ei ehdoteta olennaisia muutoksia nykytilanteeseen verrattuna. Lain tasolle nostettaisiin maa- ja metsätalousministeriön päätös- ja asetustasolta sellaisia säännöksiä, jotka koskevat kantakirjaa pitävien yhteisöjen oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, kuten säännökset kantakirjaa pitävän yhteisön hyväksymisen edellytyksistä sekä ohjesäännön ja kantakirjan sisällöstä. Esityksestä käykin ilmi, että eläinjalostustoiminnasta annettavalla lailla ei ole tarkoitus muuttaa voimassa olevaa käytäntöä muilta osin kuin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

Valiokunta toteaa, että esityksen mukaan Elintarvikevirasto hyväksyy kantakirjaa pitävät yhteisöt. Yhtenä edellytyksenä kantakirjaa pitävän yhteisön hyväksymiselle on se, että yhteisöllä on tehtävän tehokkaaksi hoitamiseksi riittävä asiantuntemus sekä hallinnolliset edellytykset. Valiokunta korostaa sitä, että kantakirjan ylläpidon asianmukaisuus ja jatkuvuus on turvattava.

Valiokunta toteaa, että esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi kotieläinjalostuslaissa ja hevostalouslaissa tällä hetkellä säädetyistä keinollisen lisäämisen harjoittamisen luvanvaraisuudesta. Valiokunta korostaa kuitenkin sitä, että keinosiemennystä tai alkionsiirtoa harjoittavan henkilön tai yksittäisen eläimen haltijan tai hänen palveluksessaan olevan henkilön ammatilliselle pätevyydelle asetetaan jatkossakin vaatimuksia. Tässä tarkoituksessa esityksessä ehdotetaan eläinsuojelulakiin otettavaksi säännös kelpoisuudesta eläinten keinolliseen lisäämiseen. Koska ehdotetun säännöksen taustalla on vahvasti eläinsuojelullinen näkökulma, on pidetty perusteltuna säännöksen sijoittamista nimenomaan eläinsuojelulakiin. Opetushallitus vahvistaisi keinollista lisäämistä koskevat tutkimukset — kuten seminologin tutkimukset — ja niiden osat muiden kuin eläinlääkärien tutkimusten osalta. Ns. kotitilalla tapahtuvasta siementämisestä ehdotetaan otettavaksi lakiin erityissäännös.

Kun esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi keinollisen lisäämisen harjoittamisen luvanvaraisuudesta, valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että kotieläinjalostuksen neuvottelukunnalla ei olisi jatkossa enää roolia keinosiemennyk-

sessä tarvittavan ammattitaidon määrittelyssä ja koulutusohjelmien hyväksymisessä. Esityksessä ehdotetaan, että lakiin eläinjalostustoiminnasta ei otettaisi säännöksiä kotieläinjalostuksen neuvottelukunnasta.

Hevostalous

Valiokunta toteaa, että esityksessä hevostalouslakia (796/1993) ehdotetaan muutettavaksi siten, että laista kumottaisiin hevosten jalostustoimintaa sekä tuontia ja vientiä koskevat säännökset kokonaisuudessaan, jolloin voimassa oleva hevostalouslaki koskisi jatkossa ainoastaan hevospilviluonnetta. Ehdotetuista muutoksista johtuen myös lain nimike ehdotetaan muutettavaksi hevospilviluonnetta.

Esityksessä ehdotettujen muutosten jälkeen hevospilviluonnetta pantaisiin kansallisesti täytäntöön ainoastaan Euroopan unionin hevoseläinten kilpailutoimintaa koskevat säännökset eli kilpailuun tarkoitettujen hevoseläinten kaupasta ja kilpailuihin osallistumisen edellytyksistä annettu neuvoston direktiivi 90/428/ETY sekä sen nojalla annettu komission päätös 92/216/ETY. Tämän Euroopan unionin lainsäädännön pääasiallinen sisältö on se, etteivät hevospilviluonnetta koskevat säännöt saa olla muun muassa muissa Euroopan talousalueen jäsenvaltioissa rekisteröityjä hevosia syrjiviä, tiettyjä kilpailuja – kuten rodun parantamiseen tarkoitettuja kilpailuja – lukuun ottamatta. Lisäksi mainittujen säännösten mukaan palkintorahoista saadaan varata syrjintäkiellon estämättä enintään 20 prosenttia jalostustoiminnan turvaamiseen, kehittämiseen ja parantamiseen. Jäsenvaltion on myös nimettävä viranomaisen, joka vastaa tietojen keräämisestä syrjimättömyyspoikkeuksen piiriin kuuluvista kilpailuista sekä edellä mainittujen varojen jakoperusteista. Suomessa tämä viranomaisen on ollut koko Euroopan unionin jäsenyyden ajan maa- ja metsätalousministeriö ja tulee jatkossakin olemaan.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että esityksessä ehdotetuissa hevostalouslain 1 §:n (soveltamisala) ja 11 §:n (viranomaiset) 1 momentin muutoksissa voimassa olevan lain sanamuotoa kilpailutoiminnan osalta ei ole ehdotet-

tu muutettavaksi muutoin kuin siten, että säännöksistä poistettaisiin jalostusta, kauppaa, maa-hantuontia ja vientiä koskevat maininnat, koska näistä seikoista ehdotetaan jatkossa säädettäväksi ehdotetussa laissa eläinjalostustoiminnasta myös hevoseläinten osalta. Valiokunta toteaa, että vaikka kyseisten säännösten sanamuotoa ei ole esityksessä ehdotettu muutettavaksi muilta osin, niin säännösten sanamuoto voi aiheuttaa tulkinnanvaraisuutta ja väärinkäsityksiä. Laissa oleva yleinen maininta kilpailutoiminnasta ja sen valvomisesta voidaan myös tulkita liian la-veasti maa- ja metsätalousministeriön tehtävien osalta ottaen huomioon myös, että lain nimike ehdotetaan muutettavaksi hevoskilpailulaksi. Valiokunta ehdottaakin jäljempänä näiden säännösten selkeyttämistä.

Valiokunta toteaa, että esityksessä ehdote-taan lisättäväksi eläinsuojelulakiin uusi 29 §, jossa säädetään kelpoisuudesta eläinten keinolli-seen lisäämiseen, koska nykymuotoisesta kei-nollisen lisäämisen luvanvaraisuudesta ehdote-taan luovuttavaksi. Hevoseläimiä saisi ehdotuk-sen mukaan keinosiementää henkilö, joka on suorittanut hevoseläinten osalta keinosiementä-misen ammattitaitovaatimukset sisältävän tut-kinnon, kuten eläinlääkäri. Kotitilalla saisi eh-dotuksen mukaan keinosiementää hevosia ny-kyisen tutkintorakenteen voimassa ollessa ai-noastaan eläinlääkäri.

Nykyisin voimassa olevan lainsäädännön mu-kaan sperman keräys- ja vastaanottoasemalla siemennesteen keräystä, käsittelyä ja siemen-nystoimenpiteitä saa suorittaa myös erillisen he-vosten keinosiennenskoulutuksen saanut hen-kilö eli niin sanottu siittola-avustaja. Asemalla tulee kuitenkin olla nimetty eläinlääkäri, joka vastaa siitä, että asemalla noudatetaan keinosie-mennystoiminnalle asetettuja vaatimuksia. Siit-tola-avustaja ei voi itsenäisesti tehdä muuta kuin itse siemennystoimenpiteen sen jälkeen, kun eläinlääkäri on tehnyt tutkimuksen oikean sie-mennysajankohdan määrittämiseksi. Siittola-avustaja ei saa voimassa olevan lainsäädännön mukaan siementää kotitilalla edes eläinlääkärin vastuulla.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että hallituksen esitykseen ei sisälly edellä seloste-tun mukaista säännöstä siittola-avustajien oikeu-desta suorittaa hevosen siemennystoimenpidet-tä. Nykyisin esimerkiksi Maa- ja elintarviketa-louden tutkimuskeskus (MTT) järjestää siittola-avustajien kurssimuotoista koulutusta. Kurssi kestävät kaksi viikkoa, minkä lisäksi kurssilai-sen on suoritettava kuukauden pituinen harjoit-telu jollain keinosiennysasemalla. Kurssi he-vosen keinosiementämisestä antaa pätevyyden suorittaa eläinlääkärin vastuulla siemennesteen keräystä, käsittelyä ja siemennystoimenpiteitä pois lukien siemennysajankohdan määrittämi-nen peräsuolen kautta tehtävillä tutkimuksilla. Siittola-avustaja saa siementää tammoja vain sil-lä asemalla, jolla työskentelee, ei kotitalleil-la. Valiokunta katsoo, että siittola-avustajilla tu-lee jatkossakin olla mahdollisuus suorittaa kei-nosiemennystoimenpiteitä nykyisen käytännön mukaisesti. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa jäl-jempänä asiaa koskevan lisäyksen tekemistä eh-dotettuun eläinsuojelulain 29 §:ään.

Valiokunta toteaa, että eläintautilain voi-maantulon myötä oriasematoiminta tulee kaikil-ta osin luvanvaraiseksi ja valvonnan piiriin eläintautien leviämisen riskin hallitsemiseksi. Eläintautilain mukaan aluehallintovirasto hy-väksyy oriaseman hakemuksesta. Hyväksymi-sen edellytykset liittyvät oriaseman tiloihin, joi-den tulee olla soveltuvia oriaseman toimintaan, sekä aseman henkilöstön pätevyyteen. Oriase-malla tulee lisäksi olla palveluksessaan nimetty eläinlääkäri eli niin sanottu asemaeläinlääkäri, joka vastaa eläintautien leviämisen estämisestä aseman toiminnassa. Maa- ja metsätalousmin-isteriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin ori-aseman hyväksymistä koskevista vaatimuksista sekä aseman toimintaa koskevista vaatimuksis-ta. Vaatimukset voivat koskea esimerkiksi ase-maeläinlääkärin tehtäviä ja kirjanpitoa.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmene-vistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoi-tuksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin muutosehdotuk-sin.

*Yksityiskohtaiset perustelut***1. Laki eläinjalostustoiminnasta**

10 §. *Elintarviketurvallisuusvirasto.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi Elintarviketurvallisuusviraston tehtävistä. Elintarviketurvallisuusviraston tehtäväksi ehdotetaan muun muassa eläinten jalostustoiminnan suunnittelu-, ohjaamis-, kehittämis- ja valvontatehtäviä. Valiokunta toteaa, että esityksen sanamuoto on tulkinnanvarainen siltä osin, kuin siinä säädetään Elintarviketurvallisuusviraston jalostustoiminnan ohjaus-, suunnittelu- ja kehittämistehtävistä. Ehdotetun säännöksen tarkoituksena ei ole ollut, että Elintarviketurvallisuusvirasto ottaisi käytännössä kantaa esimerkiksi siihen, minkälaisia eläimiä jalostukseen pitäisi tai saisi käyttää taikka mihin suuntaan rodun ominaisuuksia pitäisi kehittää. Edellä esitetyn perusteella valiokunta ehdottaa pykälän selkeyttämistä.

15 §. *Käytön kieltäminen.* Valiokunta ehdottaa 1 momentin sanamuotoa selkeytettäväksi.

2. Laki eläinsuojelun muuttamisesta

29 §. *Kelpoisuus eläinten keinolliseen lisäämiseen.* Edellä yleisperusteluissa esitetyin perustein valiokunta ehdottaa pykälään lisättäväksi uuden 4 momentin sen mahdollistamiseksi, että siittola-avustajat voivat jatkossakin suorittaa keinosiemennystoimenpiteitä nykyisen käytännön mukaisesti.

3. Laki hevostalouslain muuttamisesta

1 §. *Soveltamisala.* Edellä yleisperusteluissa esitetyin perustein valiokunta ehdottaa säännöksen selkeyttämistä.

11 §. *Viranomaiset.* Edellä yleisperusteluissa esitetyin perustein valiokunta ehdottaa säännöksen selkeyttämistä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset).

*Valiokunnan muutosehdotukset***1.**

Laki
eläinjalostustoiminnasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku
Yleiset säännökset
1 ja 2 §
(Kuten HE)

2 luku
**Kantakirjaa pitävän yhteisön hyväksyminen,
ohjesääntö ja kantakirja**
3—6 §
(Kuten HE)

3 luku
**Jalostukseen käytettäviin eläimiin ja niiden
 sukusoluihin ja alkioihin liittyvät asiakirjat
 sekä niiden tuonti**

7 ja 8 §
 (Kuten HE)

4 luku

Viranomaiset

9 §
 (Kuten HE)

10 §

Elintarviketurvallisuusvirasto

Elintarviketurvallisuusvirasto (*poist.*) ohjaa (*poist.*) ja valvoo eläinten jalostustoimintaa. Elintarviketurvallisuusvirasto suorittaa lisäksi kantakirjaa pitävän yhteisön hyväksymiseen sekä tämän lain säännösten valvontaan liittyviä tehtäviä siten kuin jäljempänä säädetään.

11 §
 (Kuten HE)

5 luku

Valvonta ja hallinnolliset pakkokeinot

12—14 §
 (Kuten HE)

15 §

Käytön kieltäminen

Elintarviketurvallisuusvirasto voi kieltää *tässä laissa* tarkoitettujen eläinten sekä niiden sukusolujen ja alkioiden käytön jalostustoimintaan, jos ne eivät täytä *tässä laissa* säädettyjä vaatimuksia.

(2—4 mom. kuten HE)

6 luku

Erinäiset säännökset

16—23 §
 (Kuten HE)

2.

Laki

eläinsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään eläinsuojelulakiin (247/1996) siitä lailla 1430/2006 kumotun 29 §:n tilalle uusi 29 § seuraavasti:

29 §

Kelpoisuus eläinten keinolliseen lisäämiseen

(1—3 mom. kuten HE)

*Hevoseläimen saa siementää sperman keräys-
 asemalla ja sperman vastaanottoasemalla eläin-*

lääkärin valvonnassa ja vastuulla henkilö, joka on suorittanut hevosten keinosiementämiseen pätevöittävän koulutuksen. (Uusi 4 mom.)

(5 mom. kuten HE:n 4 mom.)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

3.

Laki

hevostalouslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan hevostalouslain (796/1993) 2 luvun otsikko, 3 ja 4 §, 3 luvun otsikko, 5 §, 5 luvun otsikko, 8, 9, 13, ja 16 §,
sellaisina kuin niistä ovat 5 § laissa 641/1996 ja 9 ja 13 § laissa 1208/1994,
muutetaan lain nimike, 1, 2 ja 6 §, 7 §:n 2 momentti, 11, 12 ja 15 §,
sellaisina kuin niistä ovat 1 § laissa 1208/1994, 11 § osaksi laissa 1208/1994 ja 15 § laeissa 730/1995 ja 670/1999, sekä
lisätään 7 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

Hevoskilpailulaki

1 §

Soveltamisala

(Poist.) Hevoseläinten, jäljempänä **hevosten**, kilpailutoiminnassa on noudatettava, mitä siitä jäljempänä säädetään.

2, 6 ja 7 §
(Kuten HE)

11 §

Viranomaiset

Maa- ja metsätalousministeriö valvoo hevosten kilpailutoimintaa *siltä osin kuin edellä 6 ja 7 §:ssä säädetään.*
(2 mom. kuten HE)

12 ja 15 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

MmVM 4/2014 vp — HE 167/2013 vp

Helsingissä 13 päivänä maaliskuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jari Leppä /kesk	Pirkko Mattila /ps
vpj.	Lauri Heikkilä /ps	Jari Myllykoski /vas
jäs.	Heikki Autto /kok	Mats Nylund /r
	Markku Eestilä /kok	Kari Rajamäki /sd
	Satu Haapanen /vihr	Arto Satonen /kok
	Lasse Hautala /kesk	Katja Taimela /sd
	Reijo Hongisto /ps	Tytti Tuppurainen /sd.
	Anne Kalmari /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.